

FRUITVLIEGEN VOEDEREN OM ZE TE BESTRIJDEN

Op de Aardbeiendag in 's-Hertogenbosch besprak Herman Helsen van Wageningen UR het gebruik van *baits* (lokstoffen met bijgemengd gif) om de opname van bestrijdingsmiddelen voor de Aziatische fruitvlieg te stimuleren. – Patrick Dieleman

In België zijn voor de bestrijding van *Drosophila suzukii* alleen middelen erkend op basis van *lambda-cy-halothrin* (bijvoorbeeld Karate Zeon) en *spinosad* (bijvoorbeeld Tracer). Dat laatste middel werd ook gebruikt in de Nederlandse proeven. Speciaal was dat er een lokstof aan werd toegevoegd. Dat middel op basis van suikers en eiwitten is geregistreerd als hulpstof in Duitsland en Nederland. Doordat er (nog) geen registratie bekend is in België kunnen we de naam niet noemen, maar de aanpak lijkt mogelijkheden te openen voor een effectievere bestrijding met minder middelen.

Op het blad

“Lokstoffen gemengd met insecticiden worden vaak ingezet in de tropen”, vertelt Herman Helsen. “Je kan ze alleen gebruiken bij insecten die voedsel opnemen van de plant. De volwassen Suzuki-fruitvlieg zit graag op het blad en ‘scharrelt’ er rond op zoek naar eiwitten en suikers. Ze houden van vochtige omstandigheden en gematigde temperaturen en mijden plekken met een lage luchtvochtigheid. Proeven in Italië wezen uit dat in boom-

gaarden met kort gemaaid gras veel minder aantasting optreedt dan wanneer het gras niet gemaaid is. Bij sterk drogend weer kruipen ze diep weg in het gewas, waar ze dan vaak te vinden zijn aan de onderkant van het blad. Daar kunnen we gebruik van maken.”

.....
Aziatische fruitvliegen zoeken hun voedsel op het blad.

Proeven

Op laboratoriumschaal bleek de nieuwe tactiek heel effectief. De combinatie van Tracer gespoten tegen 1/20 van de gebruikelijke dosis toonde zich in combinatie met het lokmiddel dubbel zo effectief als bij toepassing van dezelfde dosis solo. Die combinatie deed het zelfs beter dan een toepassing van Tracer tegen de volle dosis. “Maar omdat deze techniek alleen effectief is voor de volwassen vliegen,

was het lastig om hetzelfde effect ook buiten aan te tonen. De fruitvliegen vliegen heen en weer en er is ook uitwisseling mogelijk tussen de wel en niet

Tijdens de Aardbeiendag had Herman Helsen van Wageningen UR het uitgebreid over het gebruik van *baits*.

behandelde veldjes. Daarom hebben we de werkzaamheid getest met kooien in het veld.”

Een probleem was de neerslag. In open veld ben je na een beetje neerslag het grootste deel van de werking kwijt, doordat het lokmiddel afregent. Bovendien breekt Tracer af onder invloed van het licht. Onder foliekappen bleek het mengsel voor een langere nawerking te zorgen. Normaal begint de werking van Tracer 24 uur na toepassing al te verminderen. Bij de combinatie met een lokmiddel bleken de sterftepercentages 120 uur na toepassing (buiten) nog steeds hoger dan 80% te liggen, terwijl die bij het solo toegepaste middel dan al teruggevallen waren naar 40%.

Helsen en zijn collega Bart van der Sluis bekeken ook de werking van andere insecticiden. “Hoewel ze solo toegepast niet heel veel uithalen tegen de Aziatische fruitvlieg bleken bijvoorbeeld Calypso, Gazelle en Pirimor goed te scoren in combinatie met de lokstof. Dit opent interessante perspectieven om het pakket van werkzame middelen te ver-

breiden en de afhankelijkheid van Tracer te verkleinen.” Maar eerst moeten we wachten op een mogelijke uitbreiding van de erkenning. Begin zeker niet zomaar te experimenteren. In de proeven bleek bijvoorbeeld dat veel mijten- en rupsenmiddelen ook met de lokstof weinig of geen bestrijdend effect hadden tegen *Drosophila suzukii*.

Kersen

Gezien de korte nawerking in de openlucht ziet Herman Helsen vooral toepassingsmogelijkheden onder regenkapen of in tunnels of serres. Hij toonde een proef in kersen, een teelt waarin veel telers resoluut hebben gekozen voor regenkapen met gaas. “Dan beperkt de vraag zich tot welke aanvullende bestrijding er nog nodig is.” Uit de resultaten die Helsen toonde, valt zeker af te leiden dat het sluiten van het gaas al ruim voor het kleuren moet gebeuren. Op een niet-behandeld bioperceel bleek de tweede generatie voor de grootste aantasting te zorgen. Ook in de behandelde percelen waren de allerlaatste bomen

aangetast. Helsen schreef dat toe aan het concentratie-effect, doordat alle vliegen op het einde van de pluk naar de bomen trekken waaraan nog kersen hangen. Hij besloot met de bedenking dat er nog veel onderzoeksvragen open staan. De gebruikte lokstof trekt bijvoorbeeld alleen insecten aan wanneer ze al op het blad zitten. Zou het toevoegen van een extra lokstof in nog meer verbetering resulteren? Er is ook nog heel wat onderzoek nodig rond de optimale druppelgrootte en de residuwerking van de toegepaste middelen. Hij denkt dat het op basis van de gepresenteerde resultaten zeker zinvol is om praktijkervaring op te doen met deze nieuwe aanpak. ■